

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 24, 25 - 32
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Gezang 99 : 1 - 3**
4. **Schuldbelijdenis door het zingen van Gezang 157 : 1-4 (Gz 80 90Gz)**
5. **Genadeverkondiging door het lezen van Romeinen 3, 21-26**
6. **Zingen : Psalm 30 : 1, 3 en 7**
7. **Gebed voor vernieuwing door de Heilige Geest**
8. **Schriftlezing : Lucas 24 : 13 - 35**
9. **Zingen : Psalm 22 : 10 en 12 (over de Here die geluisterd heeft naar zijn knecht in nood)**
10. **Tekst : Lucas 24 : 25 - 32**
11. **Zingen : Gezang 92 : 1 - 3 (Gz 21 GK)**
12. **Lezing van de wet**
13. **Zingen : Psalm 84 : 3 en 6**
14. **Dankzegging en voorbede**
15. **Slotzang : Psalm 22 : 13 en 14 (de grootheid van de Here die wordt erkend)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

De blijde boodschap van Pasen, zoals die vandaag tot ons komt in het verhaal van de Emmaüsgangers heb ik als volgt voor u samengevat:

Jezus Christus bewijst twee ontgoochelde discipelen dat de dood niet het laatste woord heeft.

Er zijn twee mannen op weg. Ze zijn weggegaan uit Jeruzalem en ze zijn op weg naar Emmaüs. Een dorpje op zo'n twaalf kilometer van Jeruzalem. Zo'n tweeënhalf uur lopen. Ze zijn terneergeslagen en in verwarring. Het zijn niet zomaar twee mannen. Het zijn twee mannen die heel dicht bij de Here Jezus hebben geleefd. Ze behoorden tot de nauwe kring van Christus' leerlingen. Wel niet tot de elven, maar wel uit de directe kring daarom heen. Want Lucas schrijft: "diezelfde dag gingen twee van de leerlingen op weg". Letterlijk staat er "twee van hen". Dat slaat dus terug op het voorafgaande, waar gesproken worden over wat de er werd meegemaakt op de Paasmorgen bij het graf van de Here.

Ze waren op weg naar een dorpje in de buurt van Jeruzalem. Wat de reden van hun reis is, wordt niet verteld. Maar het is wel zeker, dat het niet uit geloof was, dat ze deze weg gingen. Want als ze de woorden van de Here hadden geloofd, dan waren ze in Jeruzalem gebleven. Niet lijkt het erop dat ze het voor gezien houden in Jeruzalem. Niet dat ze de gebeurtenissen van de afgelopen dagen al een plek hebben kunnen geven. Ze zijn er nog helemaal vol van. Ze praten er met elkaar over. Ze hebben een uitgebreide gedachteswisseling over wat er gebeurd was. En wie kan zich niet voorstellen dat ze zo met elkaar praten. Hun hele wereld was in de afgelopen dagen op z'n kop gezet. Hun hele toekomstverwachting was in duigen gevallen. Ze hebben ongetwijfeld vol vragen gezeten, en gezocht naar de antwoorden. Hebben we het mis gehad met Jezus? Waarom is Hij geen Koning geworden in Jeruzalem? Waarom heeft Hij Zich niet verzet tegen zijn vangenneming. De zee en de wind legde Hij het zwijgen op en niet deed Hij niets. Waarom gedroeg die machtige Heer zich toen zo machteloos? Was Hij dan niet de Zoon van God? Was Hij niet de beloofde Messias.

Terwijl ze daarover aan het praten zijn, komt de Here bij hen en sluit Hij Zich bij hen aan. Al hadden de leerlingen helemaal niet door dat het hun Rabbi was. De Here vraagt ze waar ze zo met elkaar over aan het praten zijn. De Here laat voorkomen alsof Hij wat

flarden van hun gesprek heeft opgevangen en daaruit op heeft kunnen maken dat er heel wat gebeurd moet zijn, maar dat Hij geen idee heeft wat. “Waar loopt u toch zo over te praten?”

Daarop bleven we twee somber gestemd staan. Waarschijnlijk om Jezus eens goed in de ogen te kijken. Zo van, neemt deze man ons in de maling of zou Hij echt niet weten wat er gebeurd is? Ze kunnen zich eerlijk gezegd niet voorstellen dat er iemand zich in de buurt van Jeruzalem ophoudt en niet weet wat er de afgelopen dagen in de stad is gebeurd. Als Kleopas antwoord geeft dan proef je daar ook iets van: ‘Bent u dan de enige vreemdeling in Jeruzalem die niet weet wat daar deze dagen gebeurd is?’ Jezus vraagt heel eenvoudig: ‘Wat dan?’ Ze antwoordden: ‘Wat er gebeurd is met Jezus uit Nazareth, een machtig profeet in woord en daad in de ogen van God en het hele volk. Onze hogepriesters hebben Hem ter dood laten veroordelen en laten kruisigen. In twee zinnen schetsen ze de belangrijkste feiten. Een groot profeet is door de Joodse hogepriesters overgeleverd aan de Romeinen om Hem te kruisigen. Daardoor is deze grote man gestorven. Na deze objectieve weergave van de gebeurtenissen, worden ze nu persoonlijker.

Want zij hadden hun hoop op deze man gevestigd. Ze hoopten erop dat Jezus Israël zou bevrijden. Maar ze hadden daarbij niet dezelfde hoop als veel landgenoten. Die hadden de hoop dat Jezus de Romeinen uit het land zou gooien. Een goede week geleden hadden ze Hem als koning binnengehaald. Maar Kleopas en zijn metgezel hoopten op een andere verlossing. Het werkwoord dat hij gebruikt geeft niet een bevrijding aan van vijanden zoals de Romeinen. Dit werkwoord wordt gebruikt bij de bevrijding van slaven of krijgsgevangenen. Het is een losgekocht worden. Deze leerlingen van de Here zagen Hem dus niet als een aardse bevrijder, maar als een geestelijk Verlosser. Iemand die je loskoopt uit de slavernij van de zonden en uit de macht van de dood. Maar wat deed het er nu nog toe. Of je Jezus zag als de nieuwe Joodse koning of als een geestelijk Verlosser, doet er nu allemaal niet meer toe. Want de Messias is dood. Gekruisigd en gestorven.

Het is nu al de derde dag, nadat Hij gestorven is. Wat zullen ze nog hopen? Hij is dood. En dood is dood. Wat valt er nu nog te hopen? Wat valt er van een gestorven Jezus te verwachten. Ze hadden op Hem hun hoop gesteld. En met zijn dood was nu ook hun hoop vervlogen. Het was voorbij.

Al was er die morgen nog wel iets gebeurd. Maar wat ze daar nu mee moesten? Vroeg in de morgen waren er enige vrouwen uit hun midden naar het graf gegaan, om het lichaam van Jezus te verzorgen. Maar ze hadden het graf open gevonden en het lichaam van Jezus was weg. Ook hadden ze het over engelen die aan hen verschenen waren. En volgens de vrouwen hadden de engelen gezegd, dat Jezus niet langer dood is maar leeft. Toen de vrouwen daarna waren teruggekomen van het graf en verteld hadden wat ze meegemaakt hadden, waren er ook nog een paar leerlingen naar het graf gegaan. En het bleek dat het verhaal van de vrouwen klopte. Het graf was inderdaad leeg. Maar Jezus hebben ze helaas niet gezien. Dus of het klopt dat Jezus leeft is nog maar helemaal de vraag.

Zo onherroepelijk was voor deze twee leerlingen de dood van hun Heer Jezus Christus. Er waren allerlei aanwijzingen dat er iets bijzonders gebeurd was met hun Heer. Aanwijzingen dat Hij uit de dood was opgestaan. Maar toch waren ze weggegaan uit Jeruzalem. Want dood is nu eenmaal dood. De dood heeft nu eenmaal het laatste woord. Want dat heeft de dood altijd al gehad.

Als Christus vervolgens reageert dat spreekt Hij ze aan op hun gebrek aan verstand en traagheid van begrip. De kinderen zouden zeggen: “Wat zijn jullie sukkel!” De twee zijn nog zo aangeslagen, dat ze zich dit gewoon laten zeggen. “Waarom geloven ze toch niet in wat de profeten hebben gezegd”, zegt Jezus vervolgens. Zo moest het toch gaan. Het verhaal dat jullie net verteld hebben, is toch precies het verhaal dat de profeten al verteld hebben. Voordat de Christus in zijn heerlijkheid zou mogen ingaan, moest Hij eerst lijden. Zo staat het er toch of niet soms?

Hoewel de Here deze twee leerlingen traagheid en kortzichtigheid verwijt, is het niet zo, dat Hij heel boos op ze is. De Meester wijst zijn leerlingen niet af vanwege hun domheid. Maar Hij neemt hen aan de hand en leidt hen langs de woorden van de Mozes en de profeten. Bij de profeten moeten overigens niet alleen denken aan de typische profetenboeken als Jesaja en Jeremia. Maar hierbij worden ook wel de wijsheidsboeken als Job, de Psalmen en de Spreuken gerekend. Maar ook de geschietbeschrijvingen zoals Kronieken en Koningen. En Hij laat hen zien dat de Messias moest lijden en sterven om de mensen te kunnen bevrijden uit de slavernij van de zonden en de dood. Het is goed voorstelbaar dat de Rabbi heeft stil gestaan bij de tempeldienst. Bij de grote Verzoendag, waarbij twee bokken werden genomen. De ene werd gedood en met zijn bloed be-

werkte de Hogepriester verzoening door het bloed van de bok voor de troon van God in het Heilige der Heiligen te brengen. De andere bok werd de woestijn ingestuurd. Naar Azazel. Nadat eerst de zonden van het volk op de kop van het dier waren gelegd. Maar misschien heeft Hij ook stil gestaan bij de koperen slang. De koperen slang die de mensen redde als ze hun ogen hierop gericht hielden. We kunnen ons voorstellen dat de Here met ze stil heeft gestaan bij Jesaja 53. Daar waar de knecht van de Here getekend wordt als een mens voor wie iedereen het hoofd afwent. En misschien heeft Hij ook met ze teruggegrepen op Psalm 22 waar gesproken wordt over het verlaten worden door de Here.

En terwijl de Here Christus ze zo aan de hand meeneemt door het Woord van God gaat hun diepe verslagenheid langzaam plaats maken voor vreugde. De dood van Jezus, die het einde leek van alles, was niet het einde, maar markeert een nieuw begin. De dood die altijd weer het laatste woord leek te hebben, is nu het zwijgen opgelegd. Want niet de dood, maar God heeft het laatste woord.

Zo neemt Christus langzamerhand de waas voor de ogen van zijn leerlingen weg. En langzamerhand breekt het licht van God weer door in hun donkere harten. Hun hoop die uitgedoofd was, krijgt niet brandstof en licht weer op. De zware schaduw van de dood die over hun hart lag, treedt terug door het licht van het evangelie. Het moest zo gaan. De Messias moest sterven. De verlossing van de zonden en de dood kon alleen maar door de dood van de Christus bewerkt worden. En zo worden het kruis van Golgotha en het graf van Jozef van Arimathea, van tekenen van het bittere einde tot tekenen van leven en hoop.

Wat moet dat voor deze twee leerlingen een onvergetelijke ervaring zijn geweest. Dat al de gebeurtenissen van de afgelopen dagen in een totaal nieuw daglicht komen te staan.

Inmiddels zijn ze aangekomen op hun bestemming. Het is tijd om afscheid te nemen. Maar de leerlingen willen helemaal nog geen afscheid nemen van deze vreemdeling die hun zoveel nieuwe hoop heeft gegeven. En ze nodigen Hem uit om met hen de maaltijd te gebruiken. Ongetwijfeld hebben ze daarbij het verlangen gehad, dat deze man hen nog meer zou uitleggen over de Christus, zijn lijden, zijn opstanding en de heerlijke betekenis hiervan.

Zo gebeurt het dat Jezus met ze aan tafel ligt en de maaltijd met ze gebruikt. En terwijl ze daar zo met elkaar eten en drinken, neemt de Here de rol van gastheer over. Hij

neemt het brood, spreekt het zegengebed uit, breekt het en geeft het hun. En dan plotseling zien ze het. Nadat God eerst de blindheid van hun hart heeft weggenomen, neemt Hij nu de blindheid van hun ogen weg: het is de Here Jezus Christus. Hij is levend in hun midden. Hij is niet dood, maar Hij leeft. De dood heeft Hem niet kunnen vasthouden. De dood is overwonnen. Er is leven na de dood. De dood heeft niet langer het laatste woord.

Op het moment dat ze hun Here herkennen, verdwijnt deze uit hun midden en laat Hij de leerlingen achter. En de twee weten wat ze te doen staat. Daar hoeven ze niet eens over na te denken. Hun hart geeft het nu in. Ze willen niets liever dan hun vreugde met de andere leerlingen delen. Ze moeten ook gaan zien dat Jezus moest sterven. Ze moeten ook weten, dat hun Here niet langer dood is, maar leeft. De hadden hun hoop begraven. Maar hun hoop is werkelijkheid geworden, zonder dat ze het door hadden. Jezus Christus heeft hen vrijgekocht en verlost. Verlost van de zonden. Verlost uit de macht van de dood. De dood is verzwolgen in de overwinning. “Dood, waar is uw overwinning, dood, waar is uw prikkel.”

Dat is het feest van Pasen, dat wij vandaag mogen vieren. “Jezus de Christus, is gestorven, maar wat meer is, Hij is opgestaan en heeft de dood overwonnen.” Ook al slaat de dood soms nog in alle hevigheid toe. Ook al slaat de dood soms nog diepe wonden in ons leven. Komt hij over ons als een orkaan die alles wegvaagt en wegslaat, zodat je het gevoel hebt, dat je leven hebt dat je leven is ingestort. Maar de opstanding van onze Here Jezus Christus maakt duidelijk dat de dood van zijn eigenlijke kracht is beroofd.

De dood is er helaas nog wel. Maar hij is er niet meer als oordeel over ons leven. Hij is voor Gods kinderen slechts een doorgang tot het eeuwige leven. De Here Christus heeft zijn twee leerlingen laten zien, dat Hij dit alles lijden moest om tot zijn heerlijkheid in te kunnen gaan. Maar Christus heeft het vooral geleden om ons in zijn heerlijkheid mee te kunnen nemen. Want wij zijn zijn bruid. De bruid die zijn Vader Hem gegeven heeft. En het is zijn vreugde en zijn heerlijkheid om deze bruid tot heerlijkheid te brengen. Opdat deze bruid altijd bij Hem in het huis van zijn Vader zal zijn.

Dat is de grote rijkdom van Pasen. Onze Bruidegom heeft alles voor ons volbracht. Ook nu ons hart steeds uitgaat naar de kleine Jilis, zijn ouders Jos en Lianne, zijn grootouders en ooms en tantes. De dood slaat wel diepe wonden. Maar de dood laat ons niet

ontroostbaar achter. Want de dood heeft niet het laatste Woord. Het laatste Woord is aan onze Here Jezus Christus. Hij is onze Verlosser. Hij is onze troost.

Amen

Romeinen 3 : 21 - 26

Gods gerechtigheid, waarvan de Wet en de Profeten al getuigen, wordt nu ook buiten de wet zichtbaar: God schenkt vrijspraak aan allen die in Jezus Christus geloven. En er is geen onderscheid. Iedereen heeft gezondigd en ontbeert de nabijheid van God; en iedereen wordt uit genade, die niets kost, door God als een rechtvaardige aangenomen omdat hij ons door Christus Jezus heeft verlost. Hij is door God aangewezen om door zijn dood het middel tot verzoening te zijn voor wie gelooft. Hiermee bewijst God dat hij rechtvaardig is, want in zijn verdraagzaamheid gaat hij voorbij aan de zonden die wij in het verleden hebben begaan. Hij wil u nu, in deze tijd, zijn gerechtigheid bewijzen: hij laat u zien dat hij rechtvaardig is door iedereen vrij te spreken die in Jezus gelooft.

Amen